

जननिगरानी

व्यवसायिक पत्रकारीता लोकतन्त्रको आधार,
सम्बुद्ध र विकासको साधक

Jananigrani Weekly

जनप्रिय टेलर्स
JANAPRIYA TAILORS

बागलुङ बजार

प्रो. सुजन धरियार
मो. ९८७७५५५५५५

विशाल रंग अतिरिक्त बिरुवा
कोट, पायट, बट्ट दिवाङ्गमा किलाको पत्र
रिपोर्ट कोट, कट्टर पार्सल युट, कट्टर कपडा
Raymond, O.C.M., Digjam Vimal,
Siyams र Original कट्टर पार्सल युट । सबै
कोट, कट्टर युट किलाई एन किलाई कडा मुकाम
रिप एन पार्सल युट मुकाम रोकाम किलाई मुकाम
नये किला गने युट ।

वर्ष ५, अंक २५, पौष ४ गते आइतबार २०७८, 19 December Sunday 2021 नेपाल सम्वत १९४२, पृष्ठ ६ मूल्य रू. ८-

-तस्विक: अर्जुन कार्की

बागलुङ जिल्लाको जैमिनी नगरपालिका वडा नम्बर ३ दग्नेकस्थित गाजा दह । पर्यटकीय र सांस्कृतिक महत्व बोकेको दह गन्तव्यस्थलको रूपमा विकास भइरहेको छ ।

भालीवाङ खोलामा मोटरबल पुल निर्माण

जननिगरानी संवादवाता
बागलुङ

बागलुङको होरपाटन नगरपालिका र तमानखोला गाउँपालिकाको सिमा क्षेत्र भालीवाङ खोलामा मोटरबल पुल निर्माण गरिएको छ ।

बोझगावोभान जोड्ने पुल निर्माण गरिएको हो । नयाँ बाटो सुरुवात जेभीले गत वर्षको मंसिरदेखि पुल निर्माण सुरु गरेको थियो । नौ महिनाका काम सक्ने बाँकी ६ पत्रमा

सृष्टि इलेक्ट्रिक एण्ड मर्मत

जिपपार्क, बागलुङ

विजुलीका सम्पूर्ण समानहरू मिक्चर, टाइमस्क्वार्ड, हिटर, मोवाइल तथा विदेशी लाइटको चार्जर, क्यालकुलेटर, बिजुलीको तार, वल्च, होल्डर, सिंगल फेज, ३ फेज वायरिङ गर्नुपरेमा हामिलाई सम्झनुहोस् । साथै मोटर T.V., विदेशी लाइट, ग्याँस चुलो लगायत सम्पूर्ण सामानको मर्मत पनि गरिन्छ ।

प्रो. जीत बहादुर किसान
Selling Happiness
www.fewabazar.com
Online Shopping
मो नं.: ९८६५३३५५००, ९८९३००८९९९

दुई पालिकाले आप्रवासी 'प्रोफाईल' तयार गर्दै

जननिगरानी संवादवाता
बागलुङ

वैदेशिक रोजगारमा रहेका नागरिक र उनीहरूको परिवारको तथ्याङ्क तथा अवस्था पहिचानको लागि बागलुङका दुई स्थानीय तहले वैदेशिक रोजगार सम्बन्धी पाश्चात्तय निर्माण गर्न सुरु गरेका छन् ।

सफ्टवेयर मार्फत तथ्याङ्क लिनेछन् । विवाहीनी बागलुङको व्यवस्थापनमा गणकहरूलाई सामी हेल्मेटासले दुई दिने सफ्टवेयर सञ्चालनबारे प्राविधिक तालिम दिएको थियो ।

बागलुङ नगरपालिका र काठेखोला गाउँपालिकाले आप्रवासी 'प्रोफाईल' निर्माण गर्न थालेका हुन् । प्रोफाईलले सुरक्षित प्रवासन नीति र पुनः एकीकरणको लागि समर्थनसहित स्थानीय 'प्रवास प्रशासन' को लागि उचित योजना, नीति र रणनीतिको विकासमा सहयोग गर्ने बागलुङ नगरपालिका मेयर जनकराज पौडेलले जानकारी दिनुभयो ।

आप्रवासी पाश्चात्तयले राष्ट्रिय सन्दर्भसँग सम्बन्धित स्थानीय स्तरबाट श्रम प्रवासन ढाँचाको समग्र परिदृश्य प्रतिबिम्बित गर्ने सुरक्षित आश्रयन परियोजना (सामी) बागलुङका परियोजना संयोजक मिनप्रसाद उपाध्यक्षले बताउनुभयो ।

प्रोफाईल निर्माणको लागि बागलुङ नगरपालिकाले ४ लाख ९६ हजार र काठेखोला गाउँपालिकाले चार लाख आठ हजार रुपैयाँ विनियोजन गरेका छन् । प्रत्येक वडामा एक जना गणकको व्यवस्थापन गरी क्षेत्रगत तथ्याङ्क संकलन गरिने छ । बागलुङ नगरपालिकाले १४ र काठेखोला गाउँपालिकाले आठ जना गणक छनौट गरी तथ्याङ्क संकलन गर्न थालेका छन् । गणकहरूले कोवो

आप्रवासी पाश्चात्तयले राष्ट्रिय सन्दर्भसँग सम्बन्धित स्थानीय स्तरबाट श्रम प्रवासन ढाँचाको समग्र परिदृश्य प्रतिबिम्बित गर्ने सुरक्षित आश्रयन परियोजना (सामी) बागलुङका परियोजना संयोजक मिनप्रसाद उपाध्यक्षले बताउनुभयो ।

वैदेशिक रोजगारमा घोखाघडी र सम्बन्धित मुद्दाहरू, सामाजिक लागत, चुनीतीहरू, अगाडि र सुफावलाई पनि समावेश हुनेछ । तथ्याङ्क संकलन कार्य करिव एक महिनामा सकिनेछ ।

के तपाईं सुनचाँदी गहना किन्ने सोचमा हुनुहुन्छ ? त्यसो हो भने हामीलाई सम्झनुहोस् शुभमलक्ष्मी सुनचाँदी गहना पसल

बा.न.पा.-२, जिपपार्क, बागलुङ

हाम्रो सेवाहरू:

- १) आधुनिक मेशिनको माध्यमद्वारा शुद्ध छापावाल सुनका अरुगहना तयारी पाउनुका साथै अर्डर बमोजिम तैयार गरिन्छ ।
- २) बेल्ला बाला, रिङ्ग, औंठी आदि सादा माला मेशिनद्वारा तैयार गरिन्छ ।
- ३) कम्प्युटर तौल गरी बिल सहित दिने र तिर्ने गरिन्छ ।
- ४) अनुभवी कारीगद्वारा पुरानो गहना देखि नयाँ गहनासम्म बनाउने गरिन्छ ।
- ५) सम्पूर्ण आधुनिक वा पुरानो गहना विना रसायन बनाइन्छ ।
- ६) पुरानो गहनाले नयाँ गहना साटफेर पनि गरिन्छ ।
- ७) सुन चाँदी खरिद बिक्री पनि गरिन्छ ।

सम्पर्क: ०६८-५२०३७३/५८५७६२००५८ प्रो: धना सुनार

के तपाईं स्टुडेन्ट भिजामा जापान जाने चक्करमा हैरान हुनुभयो ? के तपाईंले जापान जाने चक्करमा सृष्टि लगावार्नी गर्नुभयो ? यदि त्यस्तो हो भने तपाईंको जापान जाने सपना साकार पार्न हामी सघाउँछौं ।

Subarashii Language Institute

हाम्रो विशेषताहरू: काठमाडौं र पोखराको सफलतापिछ अब बागलुङ बजारमा

- ✓ एस एल सी वा सो भन्दा माथिका स्टुडेन्टहरूको सजिलै अप्ताई गर्न सकिने ।
- ✓ तपाईंले रोजको शहर तपाईंले रोजेको कलेजमा अप्ताई गर्न सकिने
- ✓ अप्रिल, जुलाई, अक्टोबर तथा जनवरी चार वटै इन्टेकमा अप्ताई गर्न सकिने ।
- ✓ प्लस टु वा प्लस टु पछि ग्याप भएको तथा जुनसुकै डिभिजनको स्टुडेन्टलाई पनि सजिलै अप्ताई गर्न सकिने
- ✓ न्युन खर्चमा अप्ताई गरिने । ✓ अनुभवी प्रशिक्षक द्वारा अध्यापन गराइने ।

शुभरासी ल्याङ्गुयज इन्सचिच्युट

धौलागिरी चोक बागलुङ, (पञ्चकोट सुनचाँदी पसलको अगाडि)
सम्पर्क फोन नं. ०६८५२०३७३, ०६८५२०४६८, ५८५७६२००५८, ५८५७६२०३५००

तपाईंको जापान जाने सपना, हाम्रो सपना तपाईंको सपना साकार पार्ने जिम्मा अब हाम्रो काँधमा

काठेखोला गतिविधि

काठेखोला गाउँपालिका वडा नम्बर ७ रेशको रेश लुन्थला माध्यमिक विद्यालयको कम्प्युटर ल्याबमा कम्प्युटर सिक्दै गरेका विद्यार्थीहरू ।

घर आगन सफा राखौं ।
संक्रमण रोगबा बचौं ।
-काठेखोला गाउँपालिका

- पक्क शौचालय बनाई नियमित प्रयोग गरौं ।
- निम्न अवस्थामा अनिवार्य रूपमा सातुन पानीले हात धुने बानी बसालौं ।
चर्पिको प्रयोग गरेपछि
खाना खानु वा खुवाउनु अघि
खाना बनाउनु अघि
फोहोर चिज छोएपछि
- पानी शुद्धिकरण गरेर मात्र पिउने गरौं ।
- मुहानदेखि मुखसम्म पानी सुरक्षा गरौं ।
- घर आँगन सफा राखौं ।
- व्यक्तिगत सरसफाइमा ध्यान दिऔं ।
- सुधारिएको चुल्हो प्रयोग गरी घरलाई धुवा रहित बनाऔं ।
- बातावरणीय सरसफाइमा ध्यान दिऔं ।
- सरसफाइका सूचकहरू पुरा गरी आफ्नो गाउँलाई पूर्ण सरसफाई गाउँ बनाऔं ।

काठेखोला गाउँपालिकाको कार्यालय, विहुँकोट, बागलुङ

भीमापोखरामा शैक्षिकस्तर वृद्धि सम्बन्धी कार्यमुलक अनुसन्धान कार्यशाला तालिम

जननिगरानी संवाददाता
बागलुङ

काठेखोला गाउँपालिका वडा नम्बर २ भीमापोखराका विद्यालयहरूको शैक्षिकस्तर वृद्धिका लागि शिक्षकहरूलाई ५ दिनै कार्यमुलक अनुसन्धान कार्यशाला सुरु भएको छ ।

विद्यालय शैक्षिक सुधार योजनाको आयोजनामा शुरुवातदेखि सुरु भएको कार्यशालाको उद्घाटन पछि बोल्दै वडा अध्यक्ष विद्यापति शर्माले तालिममा लगनशिल भई सहभागि हुन आग्रह गर्नुभएको थियो । उहाँले विद्यार्थीहरू देशका कर्णधार भएकाले उनीहरूलाई गुणस्तरीय शिक्षा

प्रदान गर्न र असल वाटो हिँडाउनको लागि शिक्षकहरूको महत्वपूर्ण भूमिका हुने भएकाले शैक्षिकस्तर वृद्धिका लागि उक्त तालिम फलदायी हुने बताउनुभयो ।

कार्यक्रममा नेकपा एमाले वडा कमिटी भीमापोखराका सचिव ऋषिराम शर्मा, नेपाली कांग्रेस वडा समिति भीमापोखराकी सचिव विष्णु थापा, राष्ट्रपा भीमापोखराका अध्यक्ष

मान बहादुर कार्की र तालिमका सहायक प्रशिक्षक होमनाथ गौतमले बाँकी ६ पेजमा

काठेखोला गाउँपालिका र यस जननिगरानी साप्ताहिकको सहकार्यमा यस पेज काठेखोला गतिविधिको रूपमा प्रकाशित गरिदै आएको छ । यस पेजमा गाउँपालिकाले गरेका गतिविधिलाई र गाउँपालिका मित्र महराका गतिविधिहरूलाई नागरिकसम्म पुऱ्याउन सहयोग गर्ने उद्देश्यले प्रकाशित गरिएकाले हजुरहरूको टोल छिमेकमा हुने घटनाहरू र काठेखोला गाउँपालिकासँग सम्बन्धित लेख, रचनाहरू भएमा हाम्रो सम्पर्क नम्बर र इमेलमा पठाई सहयोग गरिदिनुहुन अनुरोध गरिन्छ ।
सम्पर्क: ०६८-५२२०२४८, ५८५७६२०३००, ५८५७६२५५५०
jananigrani.bgl@gmail.com

काठेखोला गाउँपालिका महत्वपूर्ण फोन नम्बरहरू

वडा अध्यक्षहरू	वडा अध्यक्षहरू
अध्यक्ष: अमर थापा (९८५७६२२५७५) उपाध्यक्ष: अर्जुन बहादुर खत्री (९८५७६७००९६) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	वडा नम्बर १ अध्यक्ष: खड्कबहादुर थापा (९८५७६७०००९) वडा नम्बर २ अध्यक्ष: विद्यापति शर्मा (९८५७६७०००२) वडा नम्बर ३ अध्यक्ष: यामबहादुर श्रीस (९८५७६७०००३) वडा नम्बर ४ अध्यक्ष: केशरबहादुर थापा (९८५७६७०००४) वडा नम्बर ५ अध्यक्ष: शिवप्रसाद कँडेल (९८५७६७०००५) वडा नम्बर ६ अध्यक्ष: युक्तप्रसाद कँडेल (९८५७६७०००६) वडा नम्बर ७ अध्यक्ष: प्रेम लामिछाने (९८५७६७०००७) वडा नम्बर ८ अध्यक्ष: चित्रकला छत्र्याल (९८५७६७०००८)
चुडा बहादुर कार्की (९८५७६२०६९४)	टिकासंगम विक (९८५७६७०००९) नेनाकली खड्का (९८५७६७००१२) हेमलाल विक (९८५७६७००१०) जमुना कँडेल (९८५७६७००१२) सारावा कुमारी थापा (९८५७६७००१४) सुन्तली विक (९८५७६७००११)

कोभिड-१९ को 'ओगिक्लोन' गेरियन्टबाट बच्ने ६ उपाय

- सही तरिकाले मास्क लगाउने**
- कम्तीमा २ मिटरको भौतिक दूरी कायम गर्ने**
- बेलाबेलावा साबुनपानीले हात धुने वा स्यानिटाइजर प्रयोग गर्ने**
- मिडभाइ नगर्ने**
- हावा आवतजावत हुने स्थानमा बरने**
- कोभिड-१९ विरुद्धको खोप लगाउने**

काठेखोला गाउँपालिका

‘युधिष्ठिर’ अर्थात् जुवाडेको कर्तुत

पुस्तक समिक्षा:

सिम्रानन्द पौखरेल

अमेरिकामा बसेर साहित्यलाई अत्यन्त माया गर्ने व्यक्तिको नाम हो सर्वज्ञ बाबले । साहित्यमा देखिने गरेका नौला-नौला आयामलाई टपक्क टिपेर माला उन्न सक्ने सामर्थ्यवान् व्यक्तिको नाम हो सर्वज्ञ बाबले । सानैदेखि साहित्यका विविध आयाम पढ्न लेख्न मन पराउनु, साहित्यिक परिवेशसँग घुमिबल गर्न मन पराउनु उनको आफ्नै साहित्यप्रतिको मोह हो । उनी पढ्न लेख्न र संवाद गर्न अति मन पराउँछन् । उनको चालचलनमा निम्बखरता छ । बोलीमा मृदुलता र स्वभावमा सहनशीलता छ । छुट्टो बोली बोल्नु हुँदैन भन्ने मान्यता राख्ने बाबलेले साहित्य प्रेमीहरूलाई जन्म, भन्नुअलको माध्यमद्वारा साहित्यिक मनहरूसँग जोडिने काम गरेका छन् । सर्वत्र सामाजिक सञ्जालमा छरिने काम गरेका छन् । साहित्यको विकास हुनुपर्छ साहित्यिक सञ्जाल नै हाम्रो अमूल्य सम्पत्ति हो भन्ने सोच राख्ने बाबलेको विचारसँग मेल खाने पक्षको सञ्जाल ठुलो छ ।

उनको मान्यता खारिएको साहित्य लेख्नुपर्छ भन्ने हो भनेर भन्नुपर्दा अवश्य नै उनीप्रति न्याय गरेको ठहरिने छ । अमेरिकामा बसेर भाषा साहित्यको सेवा गर्नुभनेको अक्षरको साधना गर्नुको साथै देशलाई पनि माया गर्नु हो । भाषाप्रेमी भएकै कारण उनले साहित्यप्रति गरेको अथक परिश्रमबाट साहित्यिक फल प्राप्त गरेका सङ्ग्रहहरू यसप्रकार रहेका छन् । उनको पहिलो कृतिका रूपमा देखा परेको छ जुवाघर (हास्य व्यङ्ग्य निबन्ध सङ्ग्रह) (२०६८), दोस्रो कृतिको नाम हो क्यासिनोको कथा (२०६९) अर्थात् तीन वर्षको अन्तरालमा देखा परेको तेस्रो कृतिको नाम हो युधिष्ठिर (२०७२), उनको चौथो कृतिका रूपमा देखा परेको कृतिको नाम हो साँढे (हास्य व्यङ्ग्य सङ्ग्रह) (२०७४) यो पनि दुवै वर्षपछि निस्किएको सङ्ग्रह हो । उनको अन्तिम अथवा पाचौँ कृतिका रूपमा देखा परेको छ पुनर्वास (उपन्यास) सङ्ग्रह (२०७६) उनले साहित्यमा केर्कात योगदान गरे भन्ने कुरा त उनीद्वारा प्रकाशनामा आएका विभिन्न विधाका सङ्ग्रहहरू नै स्पष्ट पाठ्य । आज मेरो हातमा उनीद्वारा लेखिएको कथासङ्ग्रह युधिष्ठिर छ । यो कथासङ्ग्रह २०७२ सालमा बजारमा आएको हो । यो सङ्ग्रहभित्र जम्मा चौबिसओटा कथा छन् । यो कथासङ्ग्रह युधिष्ठिर पौराणिक जुवाडे पात्रको नाम हो । जुवा खेल्ने बानी लागेपछि एक न एकैजसो सम्पत्तिको संवनाश हुन्छ । पाटीको वास हुन्छ भन्ने जान्दाजान्दै पनि मानिस जुवा खेल्छन् । यो लतमा लागेको मानिसलाई छुटाउन मुस्कल पर्छ जब उसले जुवामा सबै थोक हाड्न तब मात्र उसको मन सुन्छ । जसले भविष्यसँग खेलवाड गर्छ ऊ भूमिभरमा पर्छ भन्ने कुरा सत्य हो । राम्रो कामको मूल्याङ्कन असल व्यक्तिले मात्र गर्न जान्नेको हुन्छ । खराब प्रवृत्तिको मानिस आफू त स्वतः विगिन्धन् आफू विप्रेको मान्छेले अरुलाई सजिलैसँग विगाने सक्छ । खराब व्यक्तिले असल मान्छेलाई खाडलमा हाल्न सक्छन् । तसर्थ ती व्यक्तिसँग सतर्क रहनु आवश्यक मानिन्छ । यो कथासङ्ग्रहभित्र रहेका पात्रहरू काल्पनिक भए पनि सत्य घटनामा आधारित छन् ।

‘आफ्नै उरुछु’ यो सङ्ग्रहभित्रको पहिलो कथा हो । सुदूर पश्चिमको सम्भन्त परिवारमा जन्मिएको मान्छे पैसा भाएकै कारण राजधानीमा होमिन्छ । पैसाकै कारण चुनाउ जित्छ । चुनाउ जितिसकेपछि राजधानीको वाणेश्वरजस्तो ठाउँमा घर जोड्छ । नेता भइसकेपछि नेताको पछाडि लाग्ने मान्छे भए हुन्छन् । नेताको पछि लाग्ने कुनै एक विश्वासी पात्रले मेरो एउटा साथीको काम गराइदुनुर्यो भन्ने नेता गाँसेर क्यासिनोको जि.यम.सँग परिचय गराउँछ । जीवनमा पहिलोपल्ट ती नेताको क्यासिनोमा प्रवेश हुन्छ । विस्तारै क्यासिनोको जि.यम.ले ती नेताका केही कार्यकर्तालाई समेत जागिर खुवाइदिन्छ । ती नेता आफ्नै ठकुरी खानदानको भएकाले रमाइलो गुनपछि भन्ने कुरा मनमा विक्सित हुन्छ । यस्तै यहाँ राजा विराटले कङ्कसँग जुवा खेल्दाको महाभारतको प्रसङ्गलाई समेत जोडिएको छ । ती ठकुरी परिवारका नेता क्यासिनो छिर्न थालेपछि त्यहाँको व्यवस्थापनले सम्मानपूर्वक उनलाई खाना खुवाउने र गाडीमे घर पुर्याइदिने व्यवस्था गर्न थाल्यो । उनको मन विस्तारै क्यासिनोमा खेल्ने जुवातानसप्रति आकर्षित हुँदै जान्छ । जुवा खेल्ने लत लागेपछि राजधानीजस्तो ठाउँमा रहेको घर कौडीको मोलमा फालिन्छ । जुवामा करोडी हारिसकेपछि उनलाई क्यासिनो भेट्ने रोक्न चाहियो । सापटी नगद दिनेहरूले पनि उनलाई खोज्न थाले । यो कथाको अन्तिम निचोडले के भन्छ भने दुख पाइस मग्छ, आफ्नै ढुङ्गे भन्ने उखान चरितार्थ हुन्छ । मानिस सङ्कलने विगिन्धन् भनेको पनि यही हो । हामीलाई यो कथाले असल काम कुरोको पछि ढोढुपछि भन्ने पाठ सिकाएको छ ।

‘हिँड्नु नजान्छ’ यो कथामा पारिवारिक सन्तुष्टि देखाइए पनि अन्त्यमा छोरीको जेठाजुले क्यासिनोमा गएर लाखौँ रूपियाँ हार्न थालेको असन्तुष्टिका कुरा देखाइएको छ । यो कथामा सापटी एक लाख लिएको बन्धु घरमा आएर ब्याज जोडी सापटी लिएको कामज बनाइएको कुरा र यो रूपियाँ तिन नसके घर खाली गरिदिने सतंत्रनुसार घर खाली गरिदिनुपर्ने कुरामा भाइलाई चोट पर्दा विष सेवन गरी मनुंपरेको अत्यन्त दुःखदायी घटना भएको देखिन्छ यो कथामा ।

“ आफ्नै छाया आफैँलाई कालो” शीर्षक कथामा एक मात्र छोरी जो अत्यन्त लजाउने तर पढ्नमा भने साँढे चलाव गर्छ । उनको बाबू सधैं क्यासिनो जाने र क्यासिनोबाट रकमी सेवन गरी आएपछि स्वानीलाई कट्टेने गर्दा छोरी डराउनुपर्ने कारण यही बन्छ । रकमी खान छोडेपछि छोरीले आफ्नो सतं मान वावुलाई बाध्य पाइन्छन् । बाबुको बानी सुन्नुपरेपछि छोरीले पनि आफ्नो लजालुपन त्यग्लेर निदर, शाहसी र बोलक्कड बनिन्छन् भन्ने कुरा उल्लेख गरिएको छ ।

‘अन्तिम इच्छा’ यो कथामा शीर्षकअनुसारको कार्य गरिएको छ । क्यासिनो पुगेर जुवा खेल्दाखेल्दै बाबुको प्राण गएको छ ।

“आफ्नै जिन्दगी आफ्नै साँढे” काजी साहेबको जुवाले अन्तिम रूप लिन्छ । बाहिर नेपाल बन्दको नारासहित जिन्दवादे र मुर्दावाद घन्किरहेछ । काजी साहेबको लस उठ्न सकेको छैन । छोराछोरीहरूलाई एकछिन तिमीहरू बस म यो जुलुसमा गएर लस उठाउने आग्रह गर्छु भन्दै निलुवाहिर गएको अवस्थामा जुलुसको भिडमाडवाट गौली चल्छ । त्यही भिडमाडवाट आएको गौली सिधा निलुको टाउकामा लाग्न पुग्छ । निलुको टाउकामा गौली लागिसकेपछि निलु आफ्नै साँढे बन्न पुगेको कुरा यो प्रसङ्गमा यसरी उठाएको देखिन्छ ।

‘सन्तोपको सास’ यो कथाले गाउँमा चल्ने गरेको तास, जुवाजस्तो विकृतिलाई हटाएर आमासमूह गठन गरी सेवा गर्ने प्रण गरेको छ । बलराम घर्तीकी छोरी जमुनाले अन्त्यमा आएर आमाकै कार्यलाई निरन्तरता दिँदै सेवा गर्ने प्रण गरेको छ ।

‘प्रेम लुकाउनु हुँदैन’ प्रेम अन्त्यमा गएर एकै ठाउँ बाँधिनेको छ । रोशन र प्रतिभामाको प्रेमको लामो प्रतीक्षाले खुल्ना आकास विचरण गर्ने मौका पाएको छ ।

‘म कहाँ छु’ भन्ने कथामा ‘छुन गेडी सबै मेरी छैनन् गेडी सबै ठेडी’ को उखान चरितार्थ भएको छ । पैसा जम्मा गर्न नसकेर बाध्यतावश अग्रसन गरी मृत छोरा जन्माउनुपरेको छ । क्यासिनोमा जुवा खेल्दा हारेको पैसा यदि अहिले मत्केको भए छोरा सक्नुला जन्मने थियो भन्ने पछुतो भएको छ । पछि पछुताएर केही हुँदैन बेमैमा बुझि आउनुपर्छ भन्ने कुरा देखिन्छ ।

‘मेनेजरको आत्महत्या’ क्यासिनो जुवा खेलाउने अखाडा घर हो । जुवा खेल्दाखेल्दै घर समेत हार्नु पुगेर आत्महत्या गरिएको छ । जुवा संवनाशी भन्ने नवभूमेर जीवन उयलपुयल पारिरिएको छ । कुम्भङ्ग र कुलतमा फसेपछि सम्पूर्ण सम्पत्ति र घरबार समेत भङ्ग हुन्छ भन्ने कुरा सत्य साबित भएको छ ।

‘सोमको सहास’ कथामा विषय सुचीमा सोमको उमेर हुँदैन भन्ने उल्लेख गरिएको छ भने यस कथामा कुन शीर्षकलाई सत्य मान्ने भन्ने प्रश्न उठ्छ के भएर यस्तो हुन गएको हो यसबारे अलि अस्पष्ट भएको छ । भयावह हात फाल्ने सोमको साहायी कार्यले अन्य साथीहरूलाई वचाउन उसले ठूलो भूमिका खेलेको र गाउँले लगायत पुलिस प्रशासनको सहायताले अपहरणकारीलाई घेरा हाल्न लगाई आफूसँगै अपहरणमा परेका साथीहरूलाई सोमले मुक्त गर्ने कार्य गरेको छ ।

“ अपराधी” अमेरिकामा बसेर आफ्नो देश फिरेको प्रदीपका साथीहरूमा देखिएको कुविचार र साथीभाइलाई क्यासिनो छिराउने दाउपेचमा लागेका साथीहरूको मनस्थिति नै अपराधी रहेछ । उनीहरूले आपसमा गाँसि गरी सल्लाह गरेको कुरा सुन्नु प्रदीपलाई शङ्का लागे र ती ठोलीबाट अलग हुनु, पुलिसले क्यासिनोमा छापा मार्दा उनीहरूलाई अपराधी साबित गर्दै बाबलेको लस टुक्रा-टुक्रा पारी सुटकेसमा राखेको समाचार टेलीभिजनबाट प्रसार हुनु, उनीहरूको अलग भएर घरमा गएपछि त्यस प्रकारको दृष्य टेलीभिजनमा देख्नु अर्थात् प्रदीपको आत्मालाई अघ म यस्ता साथीहरूसँग कहिल्यै सङ्कल गर्दिन केही गरेर देखाउँछु भनि प्रतिज्ञा गर्नु जस्ता कुराहरू अपराधी कथामा रहेका छन् ।

‘सफल आमा’ यो कथाले सफल आमाको भूमिका निभाएको छ । छोराको बाबुलाई जुवाडेको लतबाट हटाइएको छ । बाबू जुवाडे भाएकै कारण छोरीले नोट लुकाएर गन्दा छोरो पनि कुलतमा फसेको हो कि भनी आमाको चेतनायती दिएकी छुन । अन्त्यमा छोरोले राम्रो काम गरेको रहेछ भन्ने कुराले पछुतो भएको छ । छोराको राम्रो काम देखेर बाबुआमा खुसी हुँदै उसलाई सघाएका छन् ।

‘कस्तो जुवाडे’ खेमले जुवा खेल्ने भोकमा छोरो कुट्टा नाशी फुटी बेहोस भएको, मुसवाट चारओटा दाँत भरेको यी सबै जुवाको भोकमा छोरो कुट्टा खेमले केही थाहा पाउँदैन । नजिकजस्तै देहेहरूले पनि कस्तो जुवाडे खेमले आफ्नै फुटीको पनि थाहा नपाउने । भन्दै बोलिरहेको कुराहरूलाई यहाँ माँमिक तिरकाले वर्णन गरिएको छ ।

‘चाल्सको गिरफ्तारी’ चाल्स शोभारजको गिरफ्तारी क्यासिनोबाट भएको छ । क्यासिनोमा जुवा खेल्न आउने तर लामो समयसम्म टिकेर

खेल नसक्ने व्यक्तिको हो शोभराज । ऊ अत्यन्त चलाख मानिसको नाममा दर्ज भएको छ । उसले जसलाई साथी बनाउँछ त्यसैको हत्या गरेर निजको पासपोर्ट बोकी देशविदेशमा यात्रा गर्ने व्यक्तिको हो शोभराज । ऊ नसक्ने काम गर्न खप्पिन छ । कथाको अन्त्यमा आएर पुलिसले उसलाई क्यासिनोबाट गिरफ्तारी गर्छ । यसरी शोभराजको पतन हुन्छ ।

‘बन्धे मन’ यो कथा सीमाको दर्दनाक कथाले भरिएको छ । लोनेले क्यासिनोमा गएर सम्पत्ति उडाएको कथा छ । बालबच्चाको भविष्यका लागि सीमा खाडी मुलुकमा गएर काम गरेको कथा छ । यो कथा अत्यन्त दुःखदपूर्ण पीडेपीडाले भरिएको घाउका अनेक पाटाहरूले भरिएको छ । ‘जुवामा करोडपति’ करोडपति जुवा खेल्दाखेल्दै टाट पाँटिएको छ । उसलाई क्यासिनोबाट गलहत्याए पनि पुन. हो. कामै आएर लम्पसार भएको छ । उसको घरबाट स्वस्ती छोराछोरीले निकालिदिएका छन् । पैसा हुँदा सम्मान पैसा नहुँदा अपमानको व्यवहार देखिएको छ । ‘छुन गेडी सबै मेरी छैनन् गेडी सबै ठेडी’को उखान चरितार्थ भएको छ । अन्त्यमा मेनेजरले उसलाई क्यासिनोभित्र व्यापार गर्न अनुमति दिएपछि खुसी हुन पुगेको कुरा देखाइएको छ ।

‘बाहामसे’ तरामो लतमा फसेपछि बाबुआमा र श्रीमती समेतलाई दिक्कत भएको छ । बृहारीले सासु, ससुरा र देवरको हेरचाह राम्रोसँग गरेकी छन् । विवाह भएको दस वर्षसम्म बृहारीलाई सन्तान भएको छैन । साथीभाइको सङ्कलतमा लागेर छोरोले रकमी पिजुनुपरेका कुरा छन् । अन्त्यमा आफूले गरेको खराब आचरणलाई स्विकार्दै उसले श्रीमतीको अगाडि मेटासिट खाएर जीवन विसर्जन गरिदन्छ ।

‘कुलतमा कल’ भाइ जुवा तासको लतमा फसेपछि आमाको उपचार गर्न श्रीमतीले दिएको २५ हजार रूपियाँ भाइले नै चट पारेको र भाइ अपहरण काण्डमा परी उसको नाम बाहिर आउँदा दुखेसो लागेको अर्थात् आमाको उपचार गर्नका लागि पैसा नभएर छटपटिनुपरेको कुराले प्राथमिकता पाएको छ यो कथामा ।

‘सङ्कल’ राम्रो मान्छेको सङ्कल गरियो भने असल र खराब मानिसको हातमा जीवन पर्यो भने सङ्कल । डोकाको जीवन पनि त्यस्तै भएको छ । जुवाको लतमा परेकाहरू जे गरी पनि तयार हुन्छन् । उनीहरू कसैलाई अपहरण गरेर भाए पनि पैसाको वार्निङ गर्न सक्छन् । यस्तैमा एउटा जुवाडे मास्टरले क्यासिनो गरीलाई टुक्रा-टुक्रा पारी सुटकेसमा राखेको प्रसङ्गलाई समेत यहाँ जोडिएको छ । त्यसैले भनिन्छ राम्रो सङ्कलवाहेक तरामो सङ्कल गर्नु हुँदैन भनेर ।

‘हत्यारा’ छोराछोरी शिक्षित बनाउने कुरामा यो बनाउँछु त्यो बनाउँछु भनेर भाग लगाइएको छ । यस्तैमा छोराछोरीको व्यवहारमा परिवर्तन देखिँदै जान थाल्यो । उनीहरू खेल्दाखेल्दै दुबलै पेतलौ देहेछन् । उनीहरूले पेस्तोललाई खेलेना ठान्छन् । उनीहरू खेल्दाखेल्दै फिक्कट्टाइलमा पेस्तोल पडकाउने बाधा गर्छन् र एकैसाथ एकअर्कांलाई हाम्म गोली छोड्छन् । तिहारको वेला कसैले पडका पडकाएर रमाइलो गरेका होलान् भनेर हुन्छ शब्दहरूमा त्यस्तो हुँदैन । त्यहाँ वास्तविक घटना घट्छ । दुबै जना गोली लागेर लड्न पुग्छन् । त्यो दृश्य देखासाथ पुलिसलाई बुझेर गरिन्छ । पुलिस आइपुग्छ । तत्काल आमा बुवालाई बुझेर गरिन्छ । पुलिसले कोठामा कसरी पेतलौ आएको भन्ने कुरा अनुसन्धान गर्छ ठोपी आफैँले राखेको पेस्तोल हो भनी साबित हुन्छ अनि उसलाई गरिएको गिरफ्तार घटनाबाट यो कथाको अन्त्य हुन्छ ।

‘दिनदहाडे’ क्यासिनोबाट पचास हजार सापटी लिएकामा पचास लाखको काज गरेको ठोपीले जुवा खेल्दा पेटौल पम्पसमेत गुमाएको कुरा उल्लेख गर्नुका साथै ठगी गर्ने उद्देश्य राखी कारज बनाएका क्यासिनोका ठाहरूले त्यहीँ पालेका ठाण्डाहरूबाट घरेका मांडाकुंजा सबै फालिँदा पनि छिमेकी डरकै कारण बोल्न सक्दैनन् । के गुन गुन्डाहरूले पनि पाटीसँग सम्बन्ध राखेका गर्छन् । क्यासिनोका त्यस्ता केही पैसेवर व्यक्तिको दोष्य करेग बनाउन पत्केकाहरूले योवाहेक अरु जानैका हुँदैनन् । यस्तै सासुससुरालाई पनि गुन्डाले धकेलेर लसडाइए र उनीहरूको ज्यान समेत गुन पुग्छ । अन्त्यमा पातीको भविष्य अन्वोलमा पर्न गएको कुरा गरिएको छ ।

‘द्रौपदी र दमयन्ती’ यो कथामा यहाँ वर्णित पौराणिक पात्रहरू र उनीहरूले गरेका क्रियाकलापका बारेमा संविस्तर वर्णन गरिएको छ । करीब र पाण्डवको चर्चितकला प्रदर्शन गरिएको छ । यस कथामा जुवा खेल्दाखेल्दै द्रौपदीलाई समेत जुवामा बाजी मान्न पुगेको कथा छ । यहाँ विराट राजाको राज्यलाई विराटनगर भनिएको छ भने निषद भन्ने नेपालराज्यलाई भनिएको छ । यसरी कथाको अन्त्यमा द्रौपदी र दमयन्तीको कुरा अगाडि सार्दै कथा अन्त्य गरिएको छ ।

‘पौराणिक जुवा’ यस कथामा नल राजाले जुवामा सर्वन्ध गुमाएपछि रानी दमयन्तीको कारुणिक पृकार छ । कथाको अन्त्यमा आएर नल राजाले सुकाउन राखेको कपडा चराले उडाइदिनु अनि दमयन्ती रानी अजिङ्गरको सिकार हुन लाग्दा ककोटक नागको विष लागेर छटपटाइरहेको नल राजालाई रानीले गरेको पृकारको आवाज सपना हो कि विषपान हो जस्तो लानुजस्ता कुराहरू देखाएका छन् । जुवा खेल्ने गर्दा सबै चिज डामाडोल हुनु पर्छ भन्ने कुरा यो कथा पढेपछि अर्थ बढी स्पष्ट हुन्छ ।

‘युधिष्ठिर’ यो कथासङ्ग्रहमा वर्णित चौबिस कथासङ्ग्रहको अन्तिम कथा हो । यसकै आधारमा यो कथासङ्ग्रहको नामकरण गरिएको छ । यो कथा पौराणिक परिवेशको आधारमा कौरव र पाण्डवबीच जुवा खेलेको प्रसङ्ग छ । जुवामा द्रौपदीलाई हारेको प्रसङ्ग भन्नुपर्ने बाध्य आएको छ । अन्तिममा द्रौपदीको लाल शीर्षकले बचाइएका छन् । युद्ध हुँदा जुन पक्षबाट शीर्षक लडेका छन् त्यही पक्षको जित अवश्य हुनेछ भन्दै कथालाई विट मारिएको छ ।

अन्त्यमा, युधिष्ठिर कथाका कथाकार सर्वज्ञ बाबलेलाई सफल कथाकारको रूपमा लिन सकिन्छ । यहाँ उल्लेख गरिएका अधिकांश कथाहरू क्यासिनोमा जुवा खेलाउने सत्य घटनामा आधारित छन् भन्ने कुरा यो सङ्ग्रहले प्रमाणित गरिदिएको छ । सर्वज्ञ बाबले आफ्नै क्यासिनोमा आवड व्यक्तिले त्यहाँको भित्री गुप्य समेत पता लगाएर यी कथाका विषयवस्तुहरू तयार पारेका छन् । यसरी क्यासिनोको आन्दाभूडीसम्म खेतली दिएपछि पक्का पनि क्यासिनो व्यवसायीहरूलाई बाधा पुग्यो होला । जुवा व्यापारमा समेत कमी आयो होला । कतिले त उनलाई धम्की पनि दिए होलान् । कथाकारले जेजस्तो परिस्थिति भोग्नुपर्ने पनि त्यहाँको हरेक सम्पूर्ण क्रियाकलापहरूलाई वास्तविकता छुट्टै । त्यहाँको वास्तविकता बाहिर त्यसैले हिमत्त बोधै यो कथासङ्ग्रहले साधकता पाएको छ । क्यासिनोभित्र के मात्रै हुँदो रहेनछ । पैसावाल मानिसलाई यसको चक्रव्यूहमा फसाइने काम गरिँदो

तहसुनहसपधि.....

यसपछि भने यहाँ अंग्रेजको सशक्त बहिष्कार सुरु भयो । जसको नेतृत्व जर्ज वॉसिङ्टनले गरेका थिए । अन्ततः अमेरिकनले अंग्रेजलाई खेपारेर छोडे । अंग्रेज खेपारेपछि पनि अमेरिकनहरूले सबै व्यापार आगेदर बसेको अंग्रेजको सामान प्रयोग नै नगर्ने घोषणा गरे । यतिसम्म कि आन्दोलनमै चिसोले धेरै उनीहरू त्यहीं मरे, तर अंग्रेजका बाक्ला लुगा लगाएर ज्यान बचाएलन् ।

सुन्दा अचम्म लाग्ला तर १७८६ सम्म अर्थात् अंग्रेज अमेरिकाका जमेर र हुन्जेजले अमेरिकाका आफ्नो एउटा कपडा फ्याक्ट्री पनि थिएन । १७९५ जुलाई ४ मा जर्ज वॉसिङ्टनले परतन भएको देवालार्द मुक्त गर्ने अभियानलाई उचाइ दिएर फरप्टे १० वर्ष चलेको सो अभियानले अंग्रेज खेपारेपछि आफ्नै खाउँ आफ्नै लाउँ अभियान चले्यो । यहाँसम्म कि 'सके आफू उत्पादन गर, नसके नखाऊ, सके आफ्नैले उत्पादन गरेको लगाऊ, नभए पुरानो लगाऊ' भन्ने उर्दी यीको सरकारीले । जुन अभियानले १६५ वर्षमा त अमेरिकालाई संसार नियन्त्रण गर्ने ठानेला पुर्‍यायो । यस्ता तथ्यहरू अनलाइनहरूमा प्रशस्तै खुल्ला पाइन्छ । कति त अडियो बुक नै उपलब्ध छन् ।

यता न्यान्किन (नानाजिङ) त्यसवेलाको चीनको राजधानी थियो । जहाँ इतिहासकै ठूलो नरसंहार भएको थियो । चीनमाथि जापानीहरूले इतिहासकै सबैभन्दा घृणित आक्रमण गरे । जसलाई न्यान्किन नरसंहार (नान्किन मसाककर) (१९३४-१९४४) भनिन्छ । जुन नरसंहार जापानी सैनिकले लाइला लगाएर काटेर, बलत्कार गरेरै तीन लाख चिनियाँहरू मारेका थिए । यतिसम्म कि जापानीहरूले बिभुहरूलाई त्यसै उनीहरूकै छोरीलाई करणी गर्न लगाउँथे र उसैको अगाडि काटेर मर्दथे ।

यही समय अंग्रेजहरू अफिम बोकेर चीन पुगेका थिए । त्यसवेला बेलायतको बजारमा चिनियाँ चिया, रेशम, माटोको भाँडोको उच्च माग थियो । ब्रिटिस साम्राज्यवादको उद्देश्य बढेन व्यापार भए पनि त्यहाँ साम्राज्य खडा गर्नु नै थियो । त्यसैले उनीहरू अफिमको व्यापार गर्न भन्दै चीन पुगेका थिए । जुन व्यापारले चिनियाँहरूलाई अफिमको लत लगाए । युद्ध नरसंहार खेपारेहेको चीनमा अफिमको लत पनि मिमिएपछि भोकमरी सुरु भयो । चिनियाँमाथि जापानको घिसालागरी आक्रमण र अफिमको लत लागेका चिनियाँले त्यो वेला एकदमै ठूलो भोकमरी भोगे र युद्धमा भन्दा धेरै जनसंख्या गुमाए । यस्तो विपद् संसारका कम देशले भोगेका छन् । तर संसारभर व्यापारको नाममा छिरेर

त्यस देशलाई गुलाम बनाउने अंग्रेजले चिनियाँलाई गुलाम बनाउन सकेन । यस्तो बेला पनि ब्रिटिसको उर्पनिवेश विस्तार हुन नदिन व्यसनमुक्त चीन आन्दोलनको घोषणा गरियो र ब्रिटिसलाई त्यहाँबाट खेदाइयो । जुन अभियानको जगवाट नै उदाएका थिए माओ त्से तुङ (१९१३-१९७६) ।

उनीहरूले अंग्रेजले बहिष्कारको भाषा, भेषभुषा, भोजन, बहिष्कार गरे र बसेका भवनहरू पनि भत्काए । गुलाम बनाउन नसकेपछि चिनियाँलाई अफिमको लतमा लड्न पारेर फर्के । त्यसको असर आजसम्म चीनले हटाउन सकेको छैन । त्यसपछि चीनमा राष्ट्रियता अभियान जोडेर लगेर सुरु उद्योग । चीनमा जापानले आक्रमण गर्न सक्नुको कारण अंग्रेजहरूले लिएर गएका अफिम थियो । यस्तो खान सिकाएर उनीहरूलाई लड्न बनाए र प्रतिकारमा लड्ने भन्ने नसकेर यो नरसंहार खप्नु पर्यो भन्ने निष्कर्ष थियो उनीहरूको । त्यसैले व्यसन हटाउनु नै देखि भोकमरीबाट बच्न बाहिरको केही नकिन्ने आफ्नै उत्पादनमा लाग्ने अभियान लिएर चीन माथि उद्योग । यहाँसम्म कि त्यसैले उनीहरूको केही नकिन्ने आफ्नै उत्पादनमा लाग्ने अभियान लिएर चीन माथि उद्योग । यहाँसम्म कि त्यसैले उनीहरूको केही नकिन्ने आफ्नै उत्पादनमा लाग्ने अभियान लिएर चीन माथि उद्योग ।

त्यसपछि उद्योगलाई गाउँ गाउँमा पुर्‍याएर आफ्ना सामान उत्पादनमा लागे र बाहिरका समान सबै ठप्प पारेर आफ्ना सामानलाई बाहिर पठाउनेलाई सरकारले पैसा लगाती गर्ने बनाइदिए । जुन कुरा आरम्भ च्याङले त्यही नरसंहारलाई केन्द्रमा राखेर लिखित किताब 'रेप अफ न्यान्किन' मा उल्लेख गरेका छन् । यहाँसम्म कि चीनले बाहिरका देशसँग सामाजिक सञ्चालनसंग पनि जोडन नदिएर जनतालाई स्थानीय विकासमा लगाएको छ । त्यसको ७२ वर्षपछि चीन संसारकै धनी र सम्पन्न राष्ट्रमा उठिसकेको छ । अहिले संसार भरका जुन देशमा पुनस्र्च चीनका सामान छन् । जुन राष्ट्रियताको अभियान अहिले पनि चीनमा कायम छ ।

कम्प्युनिष्ट देश चीन पुरानो संस्कृति लिएर रहेका गाउँलाई जस्ताको तरन्तै राखेर संसारलाई त्यो संस्कृति देखाउन बोलाइरहेको छ । सांस्कृतिक पुनरोत्थानमा लागेको चिनले किमिचयन र मुसलमानलाई निरर्थक मात्र गरेको छैन आफ्नो मन भन्कने पुरानो कम्प्युनिसय शिक्षा लागू गरेर अघि बढेको छ । हिजो भोकमरीले सुतेको देश चीन आज विश्वको खाद्यको फरप्टे पचास प्रतिशत अन्न उत्पादन गरेर संसारभर पठाउँछ । यसरी ७२ वर्ष अघिको चीन, ९० वर्षअघिको जापान, १७० वर्षअघिको फ्रान्स, २७० वर्षअघिको अमेरिका सबै स्वदेशी आन्दोलनले अगाडि आएका हुन् । आज संसार हाम्रै देश कहिले भोकमरी त कहिले नरसंहारले भुईँमा

थिए । तर देशले जे उत्पादन गर्न सक्छ त्यही खाएर र लगाएर बस्ने भन्ने सक्थ्ये उनीहरू यो अवस्थामा आइपुगेका हुन् । त्यस्तो अवस्थामा पार पाउन यी देशहरूले ३० देखि ५० वर्षसम्म लगाएका छन् । भोकमरीबाट उठेर चीन संसारलाई सहाय्यता दिने हुन सक्छ भन्ने, संकल्पशक्तिले विकासमा संसारलाई नै प्रतिनिधित्व गर्ने सक्छ भन्ने हामिले पढे नहुने हुन्छ र ? संसार होकिरहेका देशहरूको इतिहास हेर्दा प्रष्ट हुन्छ कि यिनोहरू घर भित्रका होइन, घर बाहिरकासंग लडेका थिए र बाहिरका व्यापारी धपाएर घर भित्रका उत्पादकलाई सरकारले उठाएको थियो । हामी घर भित्रका मान्छे काटनलाई सहाय्यता आन्दोलन गर्ने, यस्तो आन्दोलनलाई क्रान्ति मान्ने, अनि हाम्रा उत्पादक र व्यवसायीलाई पठाऊ कसेर बाहिरका व्यापारीलाई घरको साँचो विमूला लगाइदिने काममा उद्दत छौं र त्यसलाई क्रान्ति नायकका रूपमा आन चर्चोको केन्द्रमा राखिरहेका छौं ।

बहुराष्ट्रिय कम्पनीको एउटा व्यापारीलाई नेपालको जडिबुटी भण्डार जिम्मा लगाउँदैछौं र त्यस्ता व्यापारीलाई क्रान्तिकारी भन्ने नेताको स्तुति गाएर हाम्रा आमसञ्चार रंगिएका छन् । हाम्रो समाजमा मिडियाका माध्यमबाट कस्तो निम्न चेतना विस्तार भइरहेको छ, त्यो प्रष्ट छै । विज्ञापनमा फर्के र लुकेको सोतबाट सञ्चार गृहलाई यसले योै लाभ दिन सक्ला, तर देश ? देशको विकास ? जनताको आर्थिक स्रोत ? हामी बुझ्दछौं हाम्रो साक्ष्य बुझाईदिन कुन देशबाट कस्ता विज्ञ फिर्काउनु पर्ने हो ?

फ्रान्समा दि गौलेले त्यसवेला विदेशी च्यानल वराए । हाम्रोमा स्वदेशी च्यानल र माध्यमहरू नै विदेशी सभ्यता फिटेर गेरेका भएन जस्ता छन् । त्यसमाथि हाम्रा नेता अफ विदेशी च्यानल आउन नपाउने कानुन मिचेरै पो विदेशी च्यानल उडाउन गरिरहेका छन् । जुन दिन हामी सीमित वस्तु मात्र आयात गरेर हाम्रा सबै उत्पादन निर्यात गर्ने हुँदैनौं, तबसम्म लिएर कहिल्यै माथि उठ्दैन । तर, हाम्रा नेता उनका छोराछोरी र आफन्तलाई जागिर र उनलाई कमिसन जम्मा गर्ने देशका हरेक स्रोत र खानीहरू बिधारीलाई दिन तयार छन् । यस्ता विदेशी नेता उत्पादन गरेका हामीले के हुँदछ भनेर धनी नराखे हो भने नेपाल संसारका धनी व्यापारीहरूको किडास्थल भएको हेर्न तयार भए हुन्छ ।

कतिपयले बाहिरको सामान रोक्न सक्छ भन्ने तर्क गरेको सुन्छु । हो, अहिलेको उपभोक्ता बजारमा बाहिरका सामानहरू हामीले रोक्न सक्छौं । अहिलेको हामीले उत्पादन गर्न नसकेर हो । बाहिरका व्यापारीलाई हाम्रोमा आउन दिन सकिन्छ, तर आफ्नो राष्ट्रको

हितमा । उनीहरूको नाफाको एक सुश्रय योजनामा होइन । पृथ्वीनारायण शाहीले पनि बाहिरका व्यापारीहरूलाई देशभित्र आउन नदिने, देशका सामान कसरी रोक्न उत्पादन गर्ने र बाहिरका बजारमा पुर्‍याउने भनेर नियम बनाएका थिए । जुन कुरा पृथ्वीनारायण शाहको दिव्योपशेदमा पनि छ । त्यहाँ भनिएको छ - भारतका व्यापारीहरूलाई पसाभन्दा माथि आउन नदिनु । विदेशी कपडा नलगाउनु, विदेशी नाचगान नगर्नु, स्थानीय नयाँ नाचगान हेर्नु, विदेशी कलाकार व्यापार फार्नु सकेपछि छिट्टै फर्काइदिनु, यहाँको जडिबुटी बेच्नु अथवा निर्यात गर्नु, खेती हुने, खानी भएको ठाउँमा घर भएर हाट्नु । खेती हुने ठाउँमा खेती लगाउनु दिनु र खानी भए निकाल्नु र आफ्नै समान प्रयोग गर्नु (पृथ्वीनारायण शाहको दिव्योपदेश) । टिउट त मलाई ती विद्वान पटनेहरूसंग लाग्छ - जो हुन्छ, गर्नु पछि भन्ने उर्जा दिँदा उठाउन न्यारनदेखिको बल लगाएर उपदेश छान्न आइपुग्छु । फेरि दोहोर्‍याएर भन्छु, २० वटाको गुरु योजना बनाओ । सामाजिक संजाल सबै बन्द गराएर युवालाई सिप सिक्न र सिक्नेकालाई काममा लगाएर जागिर दिने, आफ्नो गर्नु । जुवातासले सानादेखि ठूलोसम्म लाग्नी सरकारले गर्नु र उत्पादित सामान बेच्नको लागि समन्वय गरिदोस् । अनि कसरी हुन्छ विकास ? हिजोको भन्दा हामी के विकसित भएका छौं र विदेशी कम्पनी भित्र्याए ?

वरु उठ्दो हाम्रा सिप लेप भए, हामी उनीहरूमाथि पूर्णनिर्भर भयो, योवाबक अरु के भयो ? उदारगिरणले कुन गरिव देश धनी भए ? वरु धनी देशहरूले गरिव देशमा व्यापारका नाममा तिने गरिव देशबाट अरवो अरब निचोरेर लगेरहेका छन् । उनीहरूको व्यापार विस्तारले हामी हाम्रो आर्थिक निर्भरता उसैमा केन्द्रित गरिरहेका मात्र हुँदैनौं, हाम्रा सस्कृति गुमाएकाछौं । एकधकाको सायमा समूहमा काम गर्ने हाम्रो संस्कृति टुट्नेर छिन्नभिन्न भएका छौं । सरकारभन्दा बजारलाई, सामाजिक सस्कृति क मान्यताभन्दा आर्थिक लाभको लागि, सामूहिक क्रियाकलापभन्दा निजी व्यवसाय र उद्यमलाई प्राथमिकता दिने प्रणालीले कसलाई लाभ हुन्छ ? कहिले हामी अस्वस्थ थामा पाउँछौं र यसका बरिष्ठ निष्कर्ष ? हामीले हाम्रो सांस्कृतिक पुनरुत्थान गर्दै सामूहिकतालाई उठाउन जरुरी छ ।

देशको लगानी देशमै, जनताको सिप देशमै, देशको मुद्रा उत्पादनमै र उत्पादनका पूर्वाधार निर्माणमै लगाउनु पर्छ । अधिकारको पैरवीका नाममा, सञ्चारका नाममा आएका सबै विदेशी रकम बन्द गरेर आफ्नो स्रोत आफ्नै लगानी नगरेसम्म देश कहिल्यै समृद्ध बन्न सक्दैन ।

नेपालप्रैसबाट साभार ।

युधिष्ठिर.....

रहेछ । क्यासिनोको जालमा फसेपछि व्यक्तिलाई जुवा खेल्ने नशा लाग्दो रहेछ । घर मानिस जुवाका खालमा फस्छ उसले आफ्नो श्रीसम्पत्ति जायजथा केही भन्दैन । क्यासिनोमा जुवा खेल्न आउनेलाई पचास हजार नगद दिएर पचास लाखको कान्छा गराई व्याजको पनि व्याज जोडी आफ्नै पालेका गुन्डाहरूद्वारा जेवाविक्रीन बनाउँदै पैसा असुल्ने रणनीति खेल्दो रहेछ । यो कथा सङ्ग्रहमा कतिका घरवार उडेका छन्, कति सडकछाप बने होलान्, कतिको ज्याने जोखिममा पारिएको छ । युधिष्ठिर, पौराणिक ख्यास जुवाडे पात्र यही पात्रलाई नै उपयुक्त ठान्दै यो सङ्ग्रहको नामकरण गरिएको छ । हुन त चौबिस कथाहरूमध्येको एउटा शीर्षक यो पनि हो । यही शीर्षकलाई टपक टपेर यो सङ्ग्रहको नामकरण गर्नुले पनि यी कथाहरूको गरिमालाई उँचो बनाइदिएको छ । यो सङ्ग्रहभित्र आबद्ध जेजात कथाहरू उन्त्यपरक छन् । यो कथासङ्ग्रह पढेपछि पाठक वर्गलाई क्यासिनोका बारेमा नकारात्मक विचार उत्पन्न गरिदिएको छ । जुवातासले सर्वनाश गर्छ भन्ने पाठ सिकाएको छ । कथासङ्ग्रहभित्र प्रस्तुत गरिएका सम्पूर्ण कथाहरूको भाव एउटै फलितिएको देखिन्छ । यो कथासङ्ग्रह १८७ पृष्ठ संख्यामा फैलिएको छ । यसभित्र आवद्ध सम्पूर्ण कथाको जसअजसको भारी बोक्ने जिम्मा कथाकारमै निहित छ । कथाकारको यो जोखिमपूर्ण कदमले पाठकलाई सचेत गराइदिएकामा कथाकारको मुक्तकण्ठले प्रशंसा गर्नेपर्छ । यसको वास्तविक मूल्य २५० रूपैयाँ राखिएको छ भने यसको अन्ताराष्ट्रिय मूल्य दस डलर कायम गरिएको छ । यस्तो जोखिमपूर्ण कदम उठाई चौबिसैश्रेणी जुवाखेल्ने भएरएका कथाहरूलाई मात्र बनाई उनिदिएकामा कथाकार बढाईको पात्र बनेका छन् ।

साहित्यपोष्टबाट साभार ।

वताउनुभयो । बृतिवाङ बजारदेखि तमानखोला गाउँपालिकाको केन्द्र बोड्ढादेखि ११ किलो मिटरको दुरी छ । पुल निर्माण भए पछि सडक यातयातको दुरी २० मिनेटमा सिमित भएको छ ।

राष्ट्रिय पुनःनिर्माण प्राधिकरणले बृतिवाङ-तमानखोला सडक आयोजनाको स्टरबुडि तथा मोटरबल पुल निर्माण गरेको हो । यस अघि आयोजनाले लुक्लुवन खोलामा पुल निर्माण गरी यातयात सञ्चालन गरेको थियो । दुई वटा पुल सञ्चालनमा आए पछि बाई महिना सडक यातयात सञ्चालन हुने तमानखोला गाउँपालिका अध्यक्ष केशव लामले बताउनुभयो ।

भीमापोखराका.....

शुभकामना मन्त्रय व्यक्त गर्नुभएको थियो । कार्यशालामा भीमापोखरा भित्र रहेका सम्पूर्ण विद्यालयहरूका कक्षा १-५ तकका १६ जना शिक्षकहरूको सहभागिता रहेको छ । उक्त कार्यशालाको सहजिकरण प्रशिक्षक चन्द्र हमदार खड्का र सहायक प्रशिक्षक होमप्रताप गौतमले गर्नुहुने भएको छ ।

विद्यालय शैक्षिक सुधार योजना उपभोक्ता समिति प्रतिष्ठाला गाउँपालिका वडा नम्बर २ भीमापोखराका अध्यक्ष टक्का वहादुर कल्ले अध्यक्षतामा सम्पन्न भएको कार्यक्रमको स्वागत कोषाध्यक्ष जमुना के.सी. र संचालन निरिक्षण समितिका संयोजक अनिल शर्माले गर्नुभएको थियो ।

बागलुङको.....

गते सम्म बगलादेकोको ढाका आयोगका प्रतिनिधिहरूले नेपाली महिला टोलीले २०१९ को सेन्ट्रल जोनको उपाधि जितेको थियो ।

महिला भलिबलको अन्तिम टोली:

प्रतिभा माली, सरस्वती चौधरी, शान्ति थारु, उषा भण्डारी, साफिया पुन, सुनिता खड्का, मनिषा चौधरी, कामना विष्ट, लक्ष्मी चन्द, सौम्या श्रेष्ठ, अरुणा शाही र कृपा अधिकारी

विक्ट.....

पाँच सय मिटरको उचाईमा छ । उक्त टावरबाट बडिगाड वडा नम्बर ८ का वडा अध्यक्ष ७ भ्रमिगोटे, वडा ८ रणसिंह किटेनीसँगै छिमेकी जिल्ला गुल्मीको मुसिकोट नगर पालिका, मदाने गाउँपालिकाको अधिकांस भूभागमा उच्च गतिको इन्टरनेट चलेछ ।

उच्च गतिको इन्टरनेट सेवा विस्तार भए पछि अनलाईन काम गर्न सजिलो भएको वडा नम्बर ८ का वडा अध्यक्ष ७ भ्रमिगोटे श्रीस थापाले बताउनुभयो । स्वास्थ्य चौकी, किटेनी माध्यमिक विद्यालय र वडा कार्यालयमा फाइबर इन्टरनेट सेवा त छ तर आउने जाने गर्दा समस्या थियो उहाँले भन्नुभयो- 'अब समस्या हुँदैन भला भला' ।

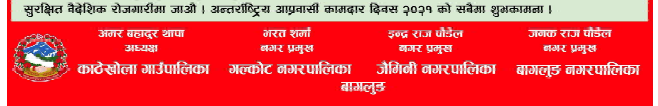
मालीवाङ.....

गरी वि.स २०७७ असोज १९ गते निर्माण सुरु भए पछि कोसको कारण निर्माण ढिला भएको थियो । उक्त पुल ४० मिटर लम्बाइ र साढे आठ मिटर चौडाईको छ ।

एक वर्षमा पुल निर्माण सम्पन्न भई सञ्चालनमा आएको कम्पनीका सहाइ इन्जिनियर बलाराम पौडेलले जानकारी दिनुभयो । पुल निर्माण भए पछि दुई गाउँपालिकाको सडक सञ्चालन बाह्र महिना सञ्चालन हुनेछ ।

बर्खाको समय भालिवाङ खोलाको बहाव बढेपछि पाँच महिना दुई पालिकाका यातयात सञ्चालन टुट्दै आएको थियो । अब नियमित सडक सञ्चालन हुने पौडेलले

29 औ अन्तर्राष्ट्रिय आप्रवासी कामदार दिवस 2029 "सचेत, सीपमूलक र सुरक्षित रोजगार : नयाँदिंत श्रम आप्रवासनको मूल आधार" विषय आप्रवासी सङ्गठन (आ.ओ.अ.के)को world Migration Report 2020 मा प्रकाशित तथ्यांक अनुसार संसारभर ७८ करोड १० लाख अधिक आप्रवासी कामदारको रूपमा रहेका छन् । वैदेशिक रोजगारीले नेपालको अर्थतन्त्रलाई प्रभावित गर्नेमात्र नभएर सद्गुणपूर्ण योगदान पुर्याउदै आएको छ । अर्थतन्त्रको मूलाधारको रूपमा रहेको श्रम शक्तिले उत्पादनमूलक र प्रतिस्पर्धी बनाउँदै वैदेशिक रोजगारीबाट आर्जनित पूँजी स्रोत र अनुभवमय अर्थतन्त्रमा रूपमा परिणामन गर्ने रोजगारको नीति रहेको छ । नेपाल सरकारको आ. व. २०७६/७७ को नीति तथा कार्यक्रममा श्रम आप्रवासन सम्वन्धी अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिबद्धतालाई आह्वानसहितकै गरी लक्षित र वैदेशिक रोजगारीबाट फकिनेका व्यक्तिहरूलाई लक्षितसामाजिक तथा आर्थिक पुनःस्थापना कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने कुरा उल्लेख छ । आ. व. २०६८/६९ देखि २०७०/७१ सम्ममात्रै ७७ लाख विदेशी रोजगारीको नेपाल राष्ट्र बैङ्कको तथ्याङ्क छ । स्वदेशमा नै रोजगार अपसरहरू पर्याप्त उपलब्ध हुन नसक्दा वैदेशिक रोजगारीमा जानु नेपाली श्रमीकहरूको प्रमुख दृष्टान्त भएको छ । यसले स्वदेशमा अर्थशक्तिको अभाव, सामाजिक रूपान्तरणसहित विकास ल्याउनका तत्कारालक नाममा धार्मिक तथा अर्थतन्त्र जस्ता घुमौलीहरू नेपालले त्यहाँसम्म पुगेको छ । तथ्यांक वैदेशिक रोजगारीलाई सुरक्षित नबनाइत तथा सरकारी बनाउन यस नगरपालिका/गाउँपालिकाले सुरक्षित आप्रवासन परिचयजना (साथी) सञ्चालनमा ल्याएको छ । परिचयजना मार्फत वैदेशिक रोजगारीमा जान चाहनेहरूलाई सुरक्षा परामर्श प्रदान गर्ने, घरघरमै पुगेर सुरक्षा प्रदान गर्ने, विदेशमा काम लाग्ने, विकास हुने र परिश्रमिक सशो पढ्ने सीप तालिमका लागि सहजीकरण गर्ने, परिषद पठाउन गर्ने र परिषदबाट ल्याउने सडक सञ्चालनमा सहजीकरण गर्ने, वैदेशिक रोजगारीको क्रममा सञ्चालन परेकाहरूलाई दि-शुल्क काबुली सञ्चालन प्रदान गर्ने तथा आर्थिक सञ्चालन परेकाहरूलाई मनोसामाजिक परामर्श सेवा प्रदान गर्दै आइरहेको छ । थप जानकारी लागि सुरक्षित आप्रवासन परिचयजना, आप्रवासी स्रोत केन्द्र, जिल्ला प्रशासन कार्यालय (फोन नम्बर ०९८-५५५५५५) मा यस नगरपालिका/गाउँपालिकाका समन्त गर्नुहुनेछ । वैदेशिक रोजगारीलाई अर्को प्रभावकारी बनाउन काबुली प्रदाय गरी हामीले बाष्किक नीति तथा कार्यक्रम मार्फत थप योजनाहरू समेत सञ्चालनमा ल्याएका छौं र गतिविधमा अर्को विस्तार गर्दै लैजाँने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्दछौं । आप्रवासी कामदारको इन्कित सञ्चालनमा हामी सबैले प्रयास गरी-सकेसम्म स्वदेशमै स्वरोजगार बनी नसकेमा सीप सिक्ने सुरक्षित वैदेशिक रोजगारीमा आओ । अन्तर्राष्ट्रिय आप्रवासी कामदार दिवस २०२९ को सबैमा शुभकामना ।

जिल्ला निर्वाचन कार्यालय बागलुङको सूचना ! १. यहि मिति २०७८/८/१७ गतेबाट बागलुङ जिल्लामा रहेका स्थानीय तहमा २ चरणमा मतदाता नामावली संकलन विशेष कार्यक्रम संचालन हुने भएकोमा मतदाता नामावलीमा नाम समावेश नभएका प्रत्येक नागरिकले आफ्नो नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्र पत्रको सक्कल र फोटोकपी लिएर कार्यक्रम संचालन भएको मितिमा आफ्नै पालिकाको केन्द्रमा स्वयं उपस्थिति भई मतदाता नामावलीमा नाम समावेश गर्नको लागि हाडिक अनुरोध गरिन्छ । २. अन्त्यर्त जिल्लामा स्थानीय बसोबास भई काम विशेषले सुट जिल्लामा अस्थायी बसोबास गर्नुभएका र मतदाता नामावली दर्ता गर्न सुट हुनुभएका सम्पूर्ण मतदाताहरूलाई मिति २०७८/०८/१७ गते देखि यस जिल्ला निर्वाचन कार्यालयमा आई फोटो सहितको मतदाता नामावलीमा नाम दर्ता गर्नको लागि नागरिकता प्रमाण पत्रको सक्कल र प्रतिनिधि साथमा लिई आउनुहुने यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ । ३. यस जिल्लामा संचारु भएका जिल्ला निर्वाचन कार्यालय, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, बागलुङ र ईलामा प्रशासन कार्यालय, बृतिवाङ बाट आयोगको अर्को आदेश नभएसम्मको लागि फोटो सहितको मतदाता दर्ता प्रकृया निरन्तर रहने त्यहोया जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

